

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης επιχειρήσεων, άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό και λοιπές διατάξεις»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων την 25.11.2016 και χαρακτηρίστηκε από την Κυβέρνηση ως κατεπείγον, όπως διαμορφώθηκε κατά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αποτελείται από τρία μέρη και τριάντα τέσσερα άρθρα.

Με το Πρώτο Μέρος του νομοσχεδίου (άρθρα 1 έως 12) εισάγονται ρυθμίσεις για την απλοποίηση της διαδικασίας σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών. Ειδικότερα, προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του Πρώτου Μέρους (άρθρο 1), δίδονται οι αναγκαίοι ορισμοί (άρθρο 2), ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στο Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρείας (άρθρο 3), ορίζονται οι αρμοδιότητες των Υπηρεσιών Μίας Στάσης ως προς τη σύσταση εταιρειών (άρθρο 4), και καθορίζεται η νέα διαδικασία σύστασης εταιρειών (άρθρο 5) και εγγραφής αυτών στο Φορολογικό Μητρώο (άρθρο 6) καθώς και των μελών τους στον οικείο φορέα κοινωνικής ασφάλισης (άρθρο 7). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Μίας Στάσης (e-ΥΜΣ) για τη σύσταση εταιρειών (άρθρο 8), παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης πρότυπων καταστατικών για τη σύσταση εταιρειών (άρθρο 9), τροποποιούνται διατάξεις του ν.

3419/2005 και του κ.ν. 2190/1920 (άρθρο 10), καταργούνται τα άρθρα 1 έως 12 του ν. 3853/2010 (άρθρο 11) και θεσπίζονται μεταβατικές διατάξεις του Πρώτου Μέρους (άρθρο 12).

Το Δεύτερο Μέρος του νομοσχεδίου (άρθρα 13 έως 24) διαρθρώνεται σε δύο κεφάλαια και περιλαμβάνει άλλες ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 13 έως 18) εισάγονται ρυθμίσεις για την άρση κανονιστικών εμποδίων στον ανταγωνισμό. Ειδικότερα, τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4072/2012 που αφορούν στις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες (άρθρο 13), τροποποιείται το άρθρο 1 του π.δ. 219/1991 «περί εμπορικών αντιπροσώπων», ως προς ζητήματα ορισμού υπαντιπροσώπων (άρθρο 14), τροποποιείται ο ν. 3054/2002, ως προς το ζήτημα του προσώπου που φέρει τη δαπάνη τοποθέτησης, σε εμφανές σημείο του μεταφορικού μέσου, του εμπορικού σήματος του κατόχου της άδειας διάθεσης ή εμπορίας καυσίμων, καθώς και τη δαπάνη εγκατάστασης στα ανωτέρω μέσα ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικού εντοπισμού (GPS) ή συστήματος διασφάλισης της ποσοτικής και ποιοτικής ακεραιότητας κατά τη διακίνηση των προμετρημένων ποσοτήτων καυσίμου (άρθρο 15), αποσαφηνίζεται το νομικό πλαίσιο των «προσφορών» εμπορευμάτων σε μειωμένες τιμές, κατ' αναφορά προς την υ.α. 56885/2014 (Β΄ 3107) «Κώδικας δεοντολογίας για την προστασία του καταναλωτή κατά τις προσφορές, τις εκπτώσεις και τις προωθητικές ενέργειες» (άρθρο 16), τροποποιείται η υ.α. Α2-718/2014 (Β΄ 2090) «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών» (άρθρο 17), ορίζεται η έννοια του «παραδοσιακού άρτου» και ρυθμίζεται η εμπορία του (άρθρο 18).

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 19 έως 24) ρυθμίζουν λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ειδικότερα, συμπληρώνονται ρυθμίσεις του ν. 4399/2016, «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (άρθρο 19), διευρύνονται και ρυθμίζονται οι ελεγκτικές αρμοδιότητες της «Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ) Α.Ε.» του ν. 2372/1996, όπως ισχύει (άρθρο 20), τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4013/2011 που διέπει την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, ιδίως κατά προσαρμογή στις διατάξεις των πρόσφατων ν. 4412 και 4413/2016 (Οδηγίες 2014/23, 2014/24 και

2014/25/ΕΕ) για τις δημόσιες συμβάσεις, και προβλέπεται, μεταξύ άλλων, δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας της και πέραν του εξαμήνου, «εάν κάποια από τα μέλη της εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απωλέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον τα αναπληρωματικά μέλη αυτών και τα λοιπά τακτικά μέλη επαρκούν για το σχηματισμό απαρτίας» (άρθρο 3 παρ. 6 του ν. 4013/2011) της οποίας, εξ άλλου, διευκολύνεται ο σχηματισμός (άρθρο 21). Επίσης, προτείνονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, συμπληρώσεις διατάξεων και ρυθμίσεις θεμάτων εφαρμογής του πρόσφατου ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (άρθρα 22 και 23), και προβλέπεται η εξαίρεση και των θυγατρικών εταιρειών της εταιρείας με την επωνυμία «Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης Α.Ε.» (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε.) από τις διατάξεις του κεφαλαίου Α΄ του ν.3429/2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)» (άρθρο 24).

Με τις διατάξεις του Μέρους Τρίτου (άρθρα 25 έως 34), υπό τον τίτλο «Διατάξεις Εφαρμογής Συστάσεων Εργαλειοθήκης ΟΟΣΑ», «επιδιώκεται, στο πλαίσιο της καλής νομοθέτησης, η άρση αμφιβολιών σχετικά με την ισχύ ή μη διατάξεων νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών αποφάσεων. Η επιδίωξη αυτή είναι συμβατή και με τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της εργαλειοθήκης ΙΙΙ του ΟΟΣΑ. Οι ρητές καταργήσεις κρίνονται αναγκαίες και εξυπηρετούν την αρχή της ασφάλειας και βεβαιότητας του δικαίου» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 21), αλλά και «την εύρυθμη λειτουργία της ελεύθερης οικονομίας» (όπ. π., σελ. 23 – π.χ., κατάργηση της υποχρέωσης κατάθεσης εγγυητικής επιστολής για την εγγραφή εμπόρου αγροτικών προϊόντων στο οικείο μητρώο, άρθρο 26). Οι εν λόγω καταργήσεις που προτείνονται και «λόγω κατάργησης των σχετικών συνδεδεμένων ή/και εξουσιοδοτικών διατάξεων ή λόγω ρύθμισης του ιδίου θέματος από μεταγενέστερη διάταξη» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 23) αφορούν, επίσης, την κινηματογραφική παραγωγή και την ενίσχυσή της (άρθρα 28 και 29). Στο ανωτέρω πλαίσιο, δίδεται εκ νέου ορισμός του φορτηγού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) και επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις κυκλοφορίας του, κατ' αντικατάσταση των διατάξεων που ισχύουν (άρθρα 30 και 31), και καταργούνται διατάξεις που αφορούν τον Τύπο (άρθρο 32), καθώς και τα φαρμακεία και τις φαρμακαποθήκες (άρθρα 33). Τέλος, με το άρθρο 34 καθορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοθετήματος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 1 και 2

Στο κείμενο των άρθρων 1 και 2, τα οποία ρυθμίζουν το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Πρώτου Μέρους (άρθρα 1 έως 12) και δίδουν τους αναγκαίους ορισμούς για την εφαρμογή τους, γίνεται γενικώς αναφορά στον «παρόντα» νόμο και στο «παρόν κεφάλαιο». Πλην όμως, το υπό εξέταση νομοσχέδιο περιλαμβάνει και άλλες διατάξεις (άρθρα 13-35) που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 και επί των οποίων δεν εφαρμόζονται οι ορισμοί του άρθρου 2. Εξ άλλου, οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 12, στις οποίες αναφέρονται τα άρθρα 1 και 2, δεν συγκροτούν κεφάλαιο, αλλά μέρος του νομοσχεδίου.

Επομένως, για νομοτεχνικούς λόγους και προς αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών, τα άρθρα 1 και 2 πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε να γίνεται αναφορά στις διατάξεις «των άρθρων 1 έως 12» ή στις διατάξεις «του παρόντος μέρους», αντί του «παρόντος» νόμου και του «παρόντος κεφαλαίου».

2. Επί του άρθρου 4

Με την προτεινόμενη παράγραφο 1 ορίζεται ότι οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης, εκτός από τον έλεγχο της αίτησης καταχώρισης ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των υποβαλλόμενων από αυτόν στοιχείων και εγγράφων, είναι αρμόδιες και για τον έλεγχο της εταιρικής σύμβασης/καταστατικού ως προς τα στοιχεία που δύνανται να επιφέρουν ακυρότητα της Εταιρείας συμφώνως προς τις κείμενες διατάξεις. Επισημαίνεται ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν φαίνεται να βρίσκεται σε αρμονία με το άρθρο 4 παρ. 2α του κ.ν. 2190/1920, όπως τροποποιείται με το άρθρο 10 παρ. 5 του νομοσχεδίου, συμφώνως προς το οποίο «ο έλεγχος νομιμότητας της Διοικήσεως για τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζεται μόνο στις εταιρείες της παραγράφου 8 του άρθρου 7β και στις αθλητικές ανώνυμες εταιρείες. Επίσης έλεγχος νομιμότητας της Διοικήσεως δεν ασκείται σε εταιρεία της οποίας το Μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ. Στις περιπτώσεις αυτές οι καταχωρίσεις στο Μητρώο γίνονται μετά από τυπικό έλεγχο των υποβαλλόμενων εγγράφων, χωρίς έκδοση διοικητικής εγκριτικής απόφασης».

3. Επί του άρθρου 7 παρ. 1

Η προτεινόμενη παράγραφος 1 ορίζει τη διαδικασία εγγραφής «των εταιρών ή/και διαχειριστών ή/και μελών ΔΣ στον οικείο οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης, όπου απαιτείται» από την Υπηρεσία Μιας Στάσης. Επισημαίνεται, συναφώς, ότι με το άρθρο 51 του ν. 4387/2016 συνεστήθη ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» («Ε.Φ.Κ.Α.»), ορίζεται δε ότι «από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κύριας κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιοονεί καθολικός διάδοχος αυτών».

4. Επί του άρθρου 7 παρ. 3

Με την προτεινόμενη παράγραφο 3 ορίζεται ότι «μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών της παραγράφου 1, η εταιρεία θεωρείται ότι έχει συσταθεί και λειτουργεί νόμιμα». Επισημαίνεται ότι η ως άνω ρύθμιση δεν βρίσκεται σε αρμονία με το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 3419/2005, συμφώνως προς το οποίο, οι εμπορικές εταιρείες αποκτούν νομική προσωπικότητα από τη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. (βλ. και άρθρο 7β παρ. 10 κ.ν. 2190/1920, άρθρο 9 ν. 3190/1955 και άρθρα 52 παρ. 1, 252 παρ. 2 και 273 ν. 4072/2012), χωρίς για τη νόμιμη σύστασή τους να πρέπει να εγγραφούν στο Φορολογικό Μητρώο και οι εταίροι ή οι διαχειριστές ή τα μέλη του Διοικητικού τους Συμβουλίου να εγγραφούν στον οικείο φορέα κοινωνικής ασφάλισης.

5. Επί του άρθρου 15

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προτείνεται η αντικατάσταση διατάξεων του ν. 3054/2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις», κατά κατάργηση συγκεκριμένων εδαφίων και αναφορά της νέας ονομασίας των Υπουργείων που είναι αρμόδια για την κατ' εξουσιοδότηση έκδοση σχετικών αποφάσεων. Θα αρκούσε, από νομοτεχνικής άποψης, η κατάργηση συγκεκριμένων εδαφίων και η αλλαγή της αναφερόμενης ονομασίας των Υπουργείων, αντί της επανάληψης, στις προτεινόμενες διατάξεις, ολόκληρου του υπόλοιπου κειμένου των διατάξεων του ως άνω νόμου, που έτσι απλώς θα τροποποιούνταν, χωρίς αντικατάσταση.

6. Επί των άρθρων 16 παρ. 2, 17 παρ. 1 και 24

Σημειώνεται ότι με τις διατάξεις των άρθρων αυτών προτείνεται, αντιστοίχως, η αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του ν. 4177/2013, με μόνη διαφορά στη νέα διατύπωση τη φράση «κατά πλήρη κυριότητα», η αντικατάσταση της παρ. 1 του άρθρου 44 της υ.α. Α2-718/2014, με μόνη δια-

φορά στη νέα διατύπωση τη φράση «σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας», και η αντικατάσταση του τρίτου εδαφίου του άρθρου 19 του ν. 3429/2005, με μόνη διαφορά στη νέα διατύπωση τη φράση «καθώς και οι θυγατρικές της».

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2016

Οι εισηγητές
Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών